

Stanovisko hlavnej kontrolórky obce

k Návrhu rozpočtu Obce Vištuk na roky 2026 - 2028

Obecnému zastupiteľstvu vo Vištuku predkladám ako hlavná kontrolórka obce, v zmysle ust. §18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, toto vypracované odborné **Stanovisko hlavnej kontrolórky obce k Návrhu rozpočtu Obce Vištuk na roky 2026 - 2028** (ďalej len ako „Odborné stanovisko“). Odborné stanovisko bolo spracované na základe predloženého NÁVRHU ROZPOČTU na roky 2026 - 2028 (ďalej aj ako „Návrh rozpočtu obce na rok 2026“) a to v dvoch samostatne vytvorených súboroch na seba naviazaných a tak tvoriaci „celok“ – zvlášť Rozpočtové príjmy a Rozpočtové výdavky.

Návrh rozpočtu obce bol spracovaný v súlade s ust. § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

1. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA

Pri spracovaní tohto Odborného stanoviska som vychádzala z posúdenia predloženého Návrhu rozpočtu obce na rok 2026 a Návrhu viacročného rozpočtu obce na roky 2027 – 2028 z týchto hľadísk:

- z hľadiska metodologickej správnosti
- z hľadiska dodržania zákonnosti pri jeho predkladaní
- z hľadiska dodržania informačnej povinnosti
- z hľadiska súladu so všeobecne záväznými nariadeniami a internými normami Obce Vištuk.

1.1 Metodická správnosť predloženého Návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu obce na rok 2026 je spracovaný v zmysle metodického usmernenia Ministerstva financií SR č. MF/010175/2004-42 z 8.decembra 2004 v znení neskorších dodatkov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, v zmysle Vyhlášky Štatistického úradu SR č. 257/2014 Z. z., ktorou sa vydáva funkčná klasifikácia výdavkov verejnej správy (SK COFOG) a ostatných súvisiacich právnych noriem, a v neposlednom rade aj v súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028, vydanou Ministerstvom financií SR pod číslom MF/007079/2025-41.

1.2 Zákonnosť predloženého Návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu obce na rok 2026 ako aj Návrh viacročného rozpočtu obce na roky 2027 - 2028 je zostavený v mene euro v súlade so zákonom č. 659/2007 Z. z. o zavedení eura v Slovenskej republike.

Návrh rozpočtu obce na rok 2026 bol spracovaný najmä v súlade s nasledovnými zákonmi:

- zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ústavným zákonom č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti v znení neskorších predpisov.

Návrh rozpočtu obce na rok 2026 zohľadňuje príslušné ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov:

- zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov,

- zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov,
- nariadenia vlády č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní a poukazovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy.

1.3 Dodržanie informačnej povinnosti

Návrh rozpočtu obce na rok 2026 a viacročného rozpočtu obce na roky 2027 – 2028 bol zverejnený na úradnej tabuli obce, na webovom sídle obce : www.vistuk.sk a na CUET (centrálne elektronická úradná tabuľa, www.cuet.slovensko.sk) dňa 4.11.2025, t. j. v zákonom stanovenej lehote, najmenej na 15 dní pred rokovaním obecného zastupiteľstva v súlade s ust. § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Zasadnutie Obecného zastupiteľstva vo Vištuku je naplánované na dňa 20.11.2025 s predpokladom, že by obecné zastupiteľstvo Návrh rozpočtu obce prerokovalo a následne by pristúpilo k jeho schváleniu cez prijatie uznesenia.

1.4 Súlad návrhu rozpočtu so všeobecne záväznými nariadeniami a internými predpismi vydanými Obcou Vištuk

Návrh rozpočtu obce na rok 2026 je spracovaný v súlade s platnými všeobecne záväznými nariadeniami Obce Vištuk (ďalej len „VZN“):

- VZN o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce Vištuk v platnom znení,
- VZN o miestnych daniach na území obce Vištuk v platnom znení,
- VZN o ustanovení miestneho poplatku za rozvoj v platnom znení,
- VZN o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v platnom znení,
- VZN o poplatku za znečisťovanie ovzdušia v platnom znení,
- VZN o určení výšky príspevkov na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach v platnom znení,
- VZN o poplatkoch za pracovné úkony pri výkone samosprávnych činností na Obecnom úrade vo Vištuku v platnom znení,
- Zásady hospodárenia s majetkom obce Vištuk v znení neskoršie schváleného Dodatku č. 1 a Dodatku č. 2 (nie prijaté vo forme VZN).

TVORBA NÁVRHU ROZPOČTU a TVORBA NÁVRHU VIACROČNÉHO ROZPOČTU

V zmysle zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov podľa ust. §9 ods. 1 sa Návrh rozpočtu člení na:

- a) rozpočet na príslušný rozpočtový rok - rok 2026,
- b) rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku - rok 2027,
- c) rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písm. b)- rok 2028.

Predložený Návrh rozpočtu obce na rok 2026 vychádza z vyššie menovaných právnych predpisov a metodických pokynov pre spracovanie rozpočtov samospráv. Východiskovými podkladmi pre tvorbu viacročného rozpočtu obce na roky 2026 - 2028 boli zohľadnenia platných zmluvných vzťahov, platných VZN v období zostavovania Návrhu rozpočtu obce na rok 2026, analýza doterajšieho stavu hospodárenia obce a prognóza výnosu dane z príjmov fyzických osôb (stanovená Radou pre rozpočtovú zodpovednosť).

Viacročný rozpočet obce na roky 2026 - 2028 sa v súlade s ust. §10 ods. 3 až 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vnútorne člení na:

- bežný rozpočet, t.j. bežné príjmy a bežné výdavky,
- kapitálový rozpočet, t.j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky,
- finančné operácie, t.j. príjmové a výdavkové finančné operácie.

Ku dňu spracovania Odborného stanoviska hlavnej kontrolórky obce bol Návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2026 - 2028 poslancami Národnej rady Slovenskej republiky už prerokovaný

a taktiež schválený a to dňom 21.10.2025. Dňa 05.11.2025 bol prezidentom Slovenskej republiky aj zákon o štátnom rozpočte na rok 2026 podpísaný.

Podľa vydananej tlačovej správy Ministerstvom financií Slovenskej republiky (citujem) :

„Rozpočet vznikol v náročnom období, ktoré je ovplyvnené negatívnym ekonomickým protivetrom a neistotou. Ide najmä o obchodné vojny, clá zo strany USA a nepriaznivá ekonomická situácia našich najväčších obchodných partnerov. Rozpočet rovnako vznikol v čase, keď sa Slovenská republika stále spamätáva z dôsledkov hospodárenia medzi rokmi 2020 až 2023, ktoré spôsobili, že slovenské verejné financie sa ocitli medzi najhoršími v celej Európskej únii. Rozpočet je preto výrazne ovplyvnený aj nevyhnutnou konsolidáciou verejných financií, ktorej cieľom je aj v nasledujúcich rokoch postupné znižovanie deficitu, pribrzdenie a stabilizácia nárastu dlhu a následné v roku 2028 otočenie trajektórie jeho vývoja v pomere k HDP.“

Z hľadiska ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „zákon o rozpočtovej zodpovednosti“) sa hrubý dlh štátu nachádza nad najvyšším sankčným pásmom. Dňom 21.11.2025 uplynie 24 mesačná výnimka z uplatňovania najprísnejších sankcií podľa ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti, teda sankcií tretieho, štvrtého a piateho sankčného pásma. Pre samosprávy to znamená, že od 22.11.2025 sa na ne bude vzťahovať povinnosť schváliť rozpočet na rok 2026 s výdavkami maximálne vo výške výdavkov schváleného rozpočtu roku 2025 a zároveň budú samosprávy povinné schváliť na rok 2026 len vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet.

Ministerstvo financií Slovenskej republiky vydalo stanovisko (aktualizované na webstránke dňa 23.9.2025) k príprave rozpočtu verejnej správy, rozpočtov miest, obcí a samosprávnych krajov na rok 2026 vo vzťahu k sankciám dlhovej brzdy, v ktorom je uvedené: *„S prihliadnutím na uvedené Ministerstvo financií Slovenskej republiky (MF SR) pripravuje rozpočet verejnej správy v platných zákonných podmienkach, pričom vzhľadom na očakávané obmedzenia ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti plánuje ukončenie rozpočtového procesu do 21. novembra 2025. MF SR predpokladá, že rovnako budú pri tvorbe svojich rozpočtov na rok 2026 postupovať - ako súčasť rozpočtu verejnej správy - aj subjekty územnej samosprávy, t. j. mestá, obce a vyššie územné celky. Znamená to, že subjekty rozpočtu verejnej správy, vrátane miest, obcí a vyšších územných celkov, budú v roku 2026 hospodáriť bez uvedených sankcií dlhovej brzdy v prípade, ak svoje rozpočty schvália pred 22. novembrom 2025. Povinnosť schváliť na nasledujúci rok rozpočet bez nárastu výdavkov, resp. vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet, sa tak bude vzťahovať až na rok 2027, ak tieto sankcie budú stále aktuálne.“*

MF SR eviduje, že vo vzťahu k rozpočtom samospráv má odlišné stanovisko Rada pre rozpočtovú zodpovednosť. V Správe o plnení pravidiel rozpočtovej zodpovednosti a pravidiel rozpočtovej transparentnosti za rok 2024 z augusta 2025 uvádza, že znenie ústavného zákona pri schvaľovaní rozpočtu uplatňuje prísnejšie pravidlá pre územnú samosprávu než pre vládu a parlament a preto aj pri schválení rozpočtu pred 22. novembrom 2025 bude potrebné, aby samospráva úpravou svojich rozpočtov zabezpečila ich zosúladenie so sankciami dlhovej brzdy.

MF SR vyjadruje zásadný nesúhlas s názorom, že ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti uplatňuje výberovo prísnejšie pravidlá pre územnú samosprávu než vládu a parlament. Práve naopak, ústavný zákon vo svojich ustanoveniach - ako aj v znení dôvodovej správy - vyjadruje požiadavku zosúladenia rozpočtov subjektov verejnej správy pri uplatňovaní sankcií, pričom podľa dôvodovej správy „Týmto sa zjednotí celý rozpočtový proces, ktorý bude prebiehať v „núdzovom“ režime a zabezpečí sa spolupráca a kooperácia všetkých subjektov verejnej správy.“

Obec Vištuk disponuje aj Usmernením Ministerstva financií SR ako vecne príslušného orgánu na prípravu zákonov v oblasti rozpočtovej politiky, ktoré vyjadruje jeho právny názor a slúži ako pomôcka pre aplikačnú prax. Uvádzam ho v tomto Odbornom stanovisku (v doposlanom znení):

Podľa stanoviska Ministerstva financií SR v prípade, že rozpočet bol schválený do 21. novembra 2025 (vrátane), teda pred nadobudnutím účinnosti najprísnejších sankcií podľa Ústavného zákona

č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti („dlhová brzda“), môžu subjekty verejnej správy vrátane miest a obcí svoj rozpočet na rok 2026 pripraviť, schváliť a počas roka 2026 aj hospodáriť bez uplatnenia týchto sankcií.

Z uvedeného vyplýva, že v takom prípade sa neuplatňujú žiadne osobitné podmienky týkajúce sa zmien rozpočtu počas roka 2026, čerpania úverov a pôžičiek ani zapojenia alebo použitia peňažných fondov do rozpočtu. Tieto rozpočtové operácie bude možné v priebehu roka 2026 vykonávať bez obmedzení vyplývajúcich z dlhovej brzdy. Ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. tieto otázky explicitne neupravuje, preto predmetné usmernenie predstavuje interpretačnú pomôcku pre jednotný postup obcí a miest.

Deň, kedy sa bude schvaľovať Návrh rozpočtu obce na rok 2026 spadá ešte do časového obdobia pred dňom 22.11.2025, t. j. do obdobia, kedy sa ešte neuplatňujú pravidlá ústavného zákona, a preto odporúčam schváliť Návrh rozpočtu obce na rok 2026 tak ako bol navrhnutý a predložený.

Návrh rozpočtu obce na príslušný rozpočtový rok 2026 je po schválení obecným zastupiteľstvom záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky (t. j. rok 2027 a rok 2028) nie sú záväzné, majú len orientačný charakter, ich ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch. Predložený Návrh rozpočtu obce na rok 2026 je zostavený ako prebytkový vo výške vyčísleného prebytku hospodárenia obce + 10 000,00 €, čím je splnená ďalšia zo zákonných podmienok ustanovených v ust. §10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (viď tabuľka označená ako TAB.1).

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU na roky 2026 až 2028

TAB. 1 - Rozpočet celkom (v €) :

Rozpočtové roky	2026	2027	2028
Príjmy celkom	4 437 149,57	1 461 238,27	1 468 537,96
Výdavky celkom	4 427 149,57	1 451 841,77	1 465 484,21
Hospodárenie obce : + prebytok, - schodok	+ 10 000,00	+ 9 396,50	+ 12 408,44

Návrh rozpočtu obce na rok 2026 vznikol v období, kedy vláda prijala ďalší konsolidačný balíček, ktorý sa týka zmien v daňovej politike ako aj zmeny podielu dane poukázanej obciam z 55,1 % na 53,0 %, pričom výdavky obce ostávajú rovnaké, resp. sú vyššie. Nie všetky povinnosti, ktoré aj v minulosti štát delegoval na samosprávy boli adekvátne finančne vykryté zo strany štátu, pričom samospráva nemá veľa možností zvyšovať iné príjmy a to s poukazom na to, že ten základný príjem - príjem z podielových daní - je už druhýkrát krátený (v predchádzajúcom období pokles podielu dane obciam z pôvodných 70,0% na 55,1%). V predkladanom Návrhu rozpočtu obce sú zahrnuté len tie výdavkové položky, ktoré sú považované za nevyhnutné, prípadne sú účelovo viazané či vychádzajú z uzatvorených zmluvných vzťahov a de facto súvisia s povinnosťou obce zabezpečiť všetky úlohy súvisiace s napĺňaním základných potrieb obyvateľstva žijúceho v príslušnom území, ktoré sú vymedzené zákonom.

TAB. 2 - Rozpočet ZŠ s MŠ (v €) :

Rozpočtové roky	2026	2027	2028
Príjmy ZŠ s MŠ – vlastné	54 800,00	55 870,00	56 142,85
Príjmy ZŠ s MŠ – zo ŠR	654 714,00	667 808,28	671 147,32
Obec - dofinancovanie	150 500,00	140 624,29	139 598,41
Výdavky celkom	860 014,00	864 302,57	866 888,58

Spôsob rozdeľovania a poukazovania výnosu dane z príjmov fyzických osôb (ďalej len „DPFO“) do rozpočtu obcí a VÚC upravuje zákon č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve v znení neskorších predpisov. Kritériá rozdeľovania DPFO do rozpočtov obcí a rozpočtov VÚC určuje Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve v znení neskorších predpisov.

Zber údajov potrebných na rozdeľovanie a poukazovanie DPFO na školstvo sa uskutočňuje podľa ust. § 7a zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 597/2003 Z. z.“). Údaje o počte žiakov ZUŠ, detí školských zariadení a poslucháčov JŠ v územnej pôsobnosti obce sa poskytujú podľa stavu k 15. septembru začínajúceho školského roka prostredníctvom Centrálného registra (CR) cez Rezortný informačný systém (RIS) www.crinfor.info.sk. Údaje poskytujú zriaďovatelia škôl a školských zariadení v súčinnosti so školami a školskými zariadeniami v ich zriaďovateľskej pôsobnosti a v osobitnom prípade v oblasti stravovania Regionálny úrad školskej správy.

Od 1. januára 2025 sú materské školy v zriaďovateľskej pôsobnosti obcí, VÚC a neštátnych zriaďovateľov financované z rozpočtovej kapitoly MŠVVaM SR v súlade so zákonom č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov. Z uvedeného vyplýva, že materské školy už nie sú financované z DPFO. Stravovanie detí materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti obcí, VÚC a neštátnych zriaďovateľov je naďalej financované z DPFO na základe koeficientu určeného na potenciálneho stravníka materskej školy uvedeného v prílohe č. 3 novely Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 668/2004 Z. z. Originálne kompetencie obcí aj VÚC na úseku školstva sú definované v zákone č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V tomto zákone sú uvedené kompetencie a úlohy pre obce a VÚC (ustanovenia § 6 ods. 12, § 9 ods. 12 a § 9aa citovaného zákona) v oblasti financovania školstva.

Obec zabezpečuje financovanie škôl a školských zariadení vo svojej územnej pôsobnosti - škôl a školských zariadení vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti. V navrhovanom rozpočte obce (vrátane jej rozpočtovej organizácie) sa počíta s dofinancovaním školských zariadení (ŠKD a ZŠS (ŠJ)) v sume 150 500,00 €.

ROZPOČET PRÍJMOV:

ROZPOČET PRÍJMOV v Návrhu rozpočtu na rok 2026 s porovnaním na schválený rozpočet Obce Vištuk na rok 2025 a očakávanú skutočnosť roka 2025:

Bežné príjmy (Obec v €)

Hlavná kategória	Názov	NÁVRH rozpočtu Obce r. 2026	Schválený rozpočet r. 2025	Očakávaná skutočnosť r. 2025
100	Daňové príjmy	709 655,00	656 300,00	648 975,78
200	Nedaňové príjmy	31 739,00	17 000,00	23 867,52
300	Granty a transfery	664 485,87	659 260,00	778 768,72

Bežné príjmy – daňové (Obec v €)

kategória	Názov	NÁVRH rozpočtu Obce r. 2026	Schválený rozpočet r. 2025	Očakávaná skutočnosť r. 2025
110	Dane z príjmov a kapitálového majetku	529 155,00	481 300,00	491 528,00
120	Dane z majetku	115 000,00	115 000,00	95 308,48
130	Dane za tovary a služby	65 500,00	60 000,00	62 139,30
SUMÁR		709 655,00	656 300,00	648 975,78

Podstatnú časť daňových príjmov obce (v Návrhu rozpočtu obce na rok 2026) aj naďalej tvoria príjmy z podielu na daniach v správe štátu. Podiel dane z príjmov FO (podľa prognózy vydanej Radou pre rozpočtovú zodpovednosť zo dňa 3.10.2025 ako odhad vychádzajúci z údajov z 9/2025) je predpokladaný v roku 2026 vo výške 529 155,00 €, čo je oproti očakávanej skutočnosti roku 2025 nárast o 37 627,00 €, avšak oproti skutočnosti roku 2024 sa jedná o pokles o 53 252,11 €. Za

týmto poklesom vo financovaní „stojí“ aj zmena financovania z MŠVVaM SR, ako som už uviedla v texte Odborného stanoviska vyššie.

Je nevyhnutné v tejto súvislosti ešte spomenúť, že pri tvorbe Návrhu rozpočtu obce na rok 2026 sa vychádzalo z prognózy vydanéj Radou pre rozpočtovú zodpovednosť (ďalej aj ako „RRZ“) ako odhad vychádzajúci z 9/2025. V období už vypracovania tohto odborného stanoviska, ktoré reflektuje na zostavený a zverejnený Návrh rozpočtu obce (zverejnený od 04.11.2025) bola zverejnená prognóza RRZ ako odhad vychádzajúci z údajov z 10/2025, podľa ktorej sa položka príjmu z podielových daní z pôvodných 529 155,00 € ponúže na 511 212,00 €, čo predstavuje rozdiel 17 943,00 €. Z uvedeného dôvodu (zverejnenia prognózy RRZ) sa javí vývoj podielových daní ako neistý a tiež ho možné identifikovať ako hlavné finančné riziko, ktoré je závislé od vývoja národného hospodárstva. V prípade, že táto prognóza by bola naplnená, t. j. by skutočne prišlo k zníženiu príjmu, tak by to automaticky vyvolalo neočakávaný tlak na bežný rozpočet.

Druhou zložkou daňových príjmov sú miestne dane a poplatky, kde legislatíva definuje širšie rámce a každé mesto alebo obec má možnosť priamo rozhodovať o konkrétnych podmienkach uplatňovania týchto daní a poplatkov na jeho/jej území. Pri tvorbe Návrhu rozpočtu obce na rok 2026 sa v príjmovej časti, ktorá zahŕňa oblasť miestnych daní a poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, vychádzalo pri miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady z platných a účinných VZN. Dňa 05.11.2025 bola schválená zmena (cez prijatie VZN) týkajúca sa zníženia výšky miestneho poplatku za komunálne odpady z pôvodných 30 % na 15 %, a to vo vzťahu k poplatníkovi fyzickej osobe staršej ako 65 rokov ako aj držiteľovi preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a držiteľovi preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom.

Od 1. januára 2026 nepristupuje správca dane k zvýšeniu dane z nehnuteľností (cez prijatie zmeny VZN), rozpočtová položka Dane z majetku (120 xxx) sa ponecháva na rovnakej úrovni ako tomu bolo v rozpočte obce v r. 2025 (t. j. 115 000,00 €) i napriek tej skutočnosti, že sa nepredpokladá jej naplnenie k 31.12.2025. Správca dane (Obec Vištuk) však predpokladá, že z dôvodu aplikácie nového Stavebného zákona a možnosti dodatočne legalizovať stavby, ktoré boli v čase do 31.03.2025 rozostavané alebo užívané, sa podarí táto príjmová položka rozpočtu v roku 2026 naplniť (je tu povinnosť daňovníka voči správcovi dane podať dodatočné daňové priznanie týkajúce sa zlegalizovanej stavby/stavieb a vyrubenia dane z nehnuteľností vydaním Rozhodnutia).

Zastávam názor, že všetky miestne dane a poplatky by mali nejakým spôsobom reflektovať aspoň na mieru inflácie nakoľko v prípade, že obec toto nezohľadní môže z rovnakej sumy zabezpečovať každoročne menší a menší rozsah služieb a to z dôvodu nárastu cien za poskytované tovary a služby. Výhodou pravidelného prehodnocovania výšky daní a poplatkov je aj to, že dopad na občana je miernejší ako pri „skokovom“ spôsobe ich navýšenia.

Rozpočtová položka príjmová Dane za špecifické služby (133 xxx) je rozpočtovaná vo výške 65 500,00 €. Zahŕňa v sebe príjem z miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (podľa platného a účinného VZN) a taktiež poplatok za rozvoj (predpokladaný príjem poplatku nateraz len na základe vydaných Rozhodnutí v roku 2025 a schválenia splácania vyrubenej poplatku v splátkach v roku 2026). Len na porovnanie – v rozpočte obce na rok 2025 sa predpokladalo, že príjem z miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady bude predstavovať sumu 60 000,00 € (nerozpočtoval sa miestny poplatok za rozvoj pre rok 2025). Už v období príprav podkladov a tvorby Návrhu rozpočtu obce na rok 2026 bola očakávaná skutočnosť r. 2025 na úrovni 62 139,30 €. V roku 2025 sa podarilo vydaním Rozhodnutí vyrubiť miestny poplatok za rozvoj vo výške/v sume 17 330,00 €. Ku dňu 31.12.2024 obec evidovala príjem z tohto poplatku vo výške 3 842,00 €, ktorý však nebol zapojený do výdavkovej časti rozpočtu a použitý nateraz na kapitálové výdavky v roku 2025 (ani nie je predpoklad jeho použitia do konca rozpočtového roka 2025). V prípade jedného (1) poplatníka bolo nutné už v roku 2025 vrátiť vyrubenej miestny poplatok za rozvoj v sume 1 480,00 €. V dvoch (2) prípadoch je poplatok za rozvoj hradený v splátkach (na základe podaných a schválených žiadostí). Výnos z miestneho poplatku za rozvoj nebol zapojený do výdavkovej časti Návrhu rozpočtu obce na rok 2026. Jedná sa o príjem, ktorého

použitie je účelovo viazané len na kapitálové výdavky a zároveň jeho použitie určuje všeobecne záväzný právny predpis (zákon č. 447/2015 Z. z. o miestnom poplatku za rozvoj a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Financovanie nakladania s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom je prenesené na zodpovednosť obce, ktorá by mala rozpočtovať nakladanie s odpadmi z príjmov z miestneho poplatku od občanov obce. V skutočnosti však vybrané príjmy z poplatku nie vždy dostatočne dokážu pokryť celkové náklady na služby súvisiace s nakladaním s odpadmi. Jedným z dôvodov je aj skutočnosť, že do vstupných údajov pri stanovení miestneho poplatku na nasledujúci kalendárny rok sa započítavajú skutočné náklady v danom roku (napr. za obdobie 3 štvrtrokov roka) a predpokladané/odhadované náklady za 4 štvrtrok daného roka, ktoré nie vždy „kopírujú“ skutočnosť.

Náklady na služby súvisiace s nakladaním s odpadmi tak bývajú rozpočtovo deficitné a musia byť spolufinancované i z iných príjmov obce (nie je možné vopred predpokladať o.i. aj náklady súvisiace s odstraňovaním nelegálnych tzv. „čiernych skládok“). S úpravou/zmenou VZN týkajúceho sa miestnych daní na území obce Vištuk sa na rok 2026 nepočíta, ostáva v platnom znení.

Bežné príjmy – nedaňové (Obec v €)

kategória	Názov	NÁVRH rozpočtu Obce r. 2026	Schválený rozpočet r. 2025	Očakávaná skutočnosť r. 2025
210	Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku	24 739,00	10 000,00	10 436,15
220	Admin. poplatky a iné poplatky a platby	7 000,00	7 000,00	6 927,74
240	Úroky	0,00	0,00	0,00
290	Iné nedaňové príjmy	0,00	0,00	6 503,63
SUMÁR		31 739,00	17 000,00	23 867,52

V predkladanom Návrhu rozpočtu obce na rok 2026 sú Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku (212 xxx) rozpočtované vo výške 24 739,00 € a to s ohľadom na plnenie príjmov z nájmu hrobových miest podľa platného a účinného VZN Obce Vištuk č. 5/2020, ktorým bol schválený Prevádzkový poriadok pohrebiska na území obce Vištuk. Výber platieb za nájom hrobových miest je účelovo viazaný a musí byť „premietnutý (zapojený)“ aj do výdavkovej časti Návrhu rozpočtu obce v roku 2026 (bežné výdavky) z dôvodu povinnosti jeho použitia v zmysle podmienok definovaných v uzatvorenej Nájomnej zmluve zo dňa 13.08.2010 medzi nájomcom (Obec Vištuk) a prenajímateľom pozemku (Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Vištuk), na ktorom sa nachádza pohrebisko ako aj dom smútku (stavba), ktorý je vo vlastníctve Obce Vištuk. Snahou obce by malo byť (do budúca) tieto majetkovoprávne vzťahy vysporiadať (napr. aj formou hľadania možnosti a vhodnosti zámény pozemkov či možnosti finančného vysporiadania).

Nedaňové príjmy - Administratívne poplatky a iné poplatky a platby (položka 221 xxx) sa ponechávajú v Návrhu rozpočtu obce na rok 2026 na rovnakej úrovni ako tomu bolo v rozpočte obce v roku 2025. V rokoch 2023 a 2024 boli príjmy vyššie najmä v príjmovej položke rozpočtu Poplatky a platby za predaj tovarov a služieb (223 xxx) a to z dôvodu predaja a vyššieho záujmu zo strany občanov o kúpu knižných publikácií, ktoré boli vydané Obcou Vištuk ku koncu kalendárneho roka 2022. I keď podľa očakávanej skutočnosti k 31.12.2025 sa zrejme nepodarí naplniť príjmovú časť rozpočtu v položke Poplatky a platby za predaj tovarov a služieb (223 xxx) ale oproti tomu sa darí plniť rozpočtovú položku Administratívne (správne) poplatky na takmer 154 % oproti schválenému rozpočtu na rok 2025.

S účinnosťou od 1.11.2023 bol novelizovaný všeobecne záväzný právny predpis, ktorým je zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí (novela zákona č. 137/2023 Z.z.), podľa ktorého boli sprísnené pravidlá nakladania s majetkom obce a to najmä z dôvodu, že obec pri nakladaní s majetkom obce vo svojom vlastníctve má povinnosť (ak tak rozhodnú orgány obce v rámci svojich kompetencií) tento majetok prenechať do nájmu minimálne vo výške hodnoty nájomného zisteného na základe porovnania (presné podmienky vymedzené zákonom) alebo určenej všeobecnej hodnoty nájomného na základe vyhotoveného znaleckého posudku, ktorý v deň schválenia nájmu nie je starší ako

deväť (9) mesiacov (obdobne sa postupuje aj v prípade prevodu vlastníctva majetku obce, okrem prípadov, ktoré spadajú pod iné ustanovenia zákona).

Zo strany samospráv sa „zdvihla vlna kritiky“ (v súvislosti s aplikačnou praxou) a samosprávy apelovali na zákonodarcov aby umožnili samosprávam zákonným spôsobom „zjemniť“ aj tak tvrdé podmienky pre samosprávy určené právnym prepisom. Od 1.1.2025 pristupuje Národná rada SR k novelizovaniu zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (novela zákona č. 320/2024 Z. z.), pričom sa menia najmä:

- podmienky doručovania návrhov do súťaže a cenových ponúk,
- zavádza sa výnimka zo súťažného prostredia pri nájme majetku obce,
- možnosť uplatnenia výnimky pri prenechaní majetku obce do nájmu za nižšie nájomné než je hodnota nájomného zistená na základe porovnania alebo než je všeobecná hodnota nájomného.

Dôvodom na túto zmenu, podľa predkladateľa novely, boli praktické problémy napr. pri verejno-prospešných akciách, na konaní ktorých má záujem aj samotná obec, resp. ktoré sú v prospech všetkých obyvateľov obce. Zároveň, keďže zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov nedefinuje pojem „všeobecne prospešné služby“, formou príkladov odkazuje na definíciu tohto pojmu v zákone č. 213/1997 Zb. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení neskorších predpisov. Obec pri aplikovaní tejto výnimky vychádza prioritne z účelu, na ktorý bude ďalej majetok obce slúžiť (všeobecne prospešné služby), a nie z právnej formy nájomcu (nezisková organizácia).

Aj v súvislosti s vyššie uvedenou novelou zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov sa dňa 5.6.2025 obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí uznieslo a prijatím Uznesenia č. 04/06/2025 schválilo Dodatok č. 2 k Zásadám hospodárenia s majetkom obce Vištuk, podľa ktorého o.i. doplnilo oprávnenie starostky obce rozhodnúť o znížení výšky nájmu o:

- „rozhodnutie o znížení výšky nájmu a prenechanie majetku obce do nájmu aj za nižšie nájomné než je hodnota nájomného zistená na základe porovnania alebo všeobecná hodnota nájomného, a to pri nájme nehnuteľností v trvaní do 5 dní v kalendárnom mesiaci s jedným nájomcom, pričom zníženie sa vykoná v rozsahu o 80 %, oproti hodnote nájomného zistenej na základe porovnania alebo všeobecnej hodnoty nájomného a musí ísť o nájom na podporu všeobecne prospešných služieb podľa zákona.“

Aj za účelom splnenia si zákonnej povinnosti, pri nakladaní s majetkom obce, si Obec Vištuk dala vyhotoviť znalecký posudok za účelom určenia všeobecnej hodnoty nájomného súvisiaceho/týkajúceho sa nebytových priestorov vo vlastníctve obce. Na základe vyhotoveného znaleckého posudku bol spracovaný tzv. návrh cenníka, v ktorom sú navrhnuté ceny prenájmu pri nakladaní s hnutelným i nehnuteľným majetkom obce. Prednostne sa týka prenájmu nebytových priestorov (krátkodobé prenájmy s jedným nájomcom) v kultúrnom dome ako aj inventára, ktorý je súčasťou vybavenia kuchyne. Schválením úpravy výšky/cien krátkodobých prenájmov, v rámci navrhovaného cenníka, je tu vyšší predpoklad naplnenia príjmových položiek, resp. získania vyšších finančných prostriedkov, čím by sa naskytla možnosť financovať aj nevyhnutné opravy vnútorných i vonkajších priestorov kultúrneho domu.

Tuzemské bežné granty a transfery (Obec v €)

kategória	Názov	NÁVRH rozpočtu Obce r. 2026	Schválený rozpočet r. 2025	Očakávaná skutočnosť r. 2025
310	Tuzemské bežné granty a transfery	664 485,87	659 260,00	778 768,72

Granty a transfery predstavujú príjmovú zložku, ktorá je svojou povahou špecifická, nakoľko transfery v takej výške ako sú prijaté do rozpočtu, sú zahrnuté aj do výdavkovej časti rozpočtu na konkrétny účel. Ide najmä o prostriedky na financovanie preneseného výkonu v oblasti školstva alebo o prostriedky z grantov a dotačných schém so stanoveným konkrétnym účelom použitia.

Výška transferu na prenesené kompetencie v školstve je rozpočtovaná v návrhu rozpočtu takmer na úrovni schváleného rozpočtu na r. 2025 (navýšenie o cca 5 000,00 €). Rozpis finančných prostriedkov a výška normatívu pre rok 2026 aktuálne nie sú oficiálne zverejnené. Na základe údajov RZZ výnos dane sa od roku 2026 rozdeľuje jednotlivým obciam podľa jednotlivých váh, z toho 27 % podľa počtu žiakov (detí, poslucháčov) škôl a školských zariadení zisteného zberom údajov podľa osobitného predpisu a prepočítaného príslušným koeficientom, t.j. vyšším v porovnaní s pôvodným 24,9 %. Z uvedeného usudzujem, že môže dôjsť k zvýšeniu koeficientu a tým aj výšky finančných prostriedkov.

V Návrhu rozpočtu obce na rok 2026 nie je rozpočtovaná ani položka týkajúca sa dotácie na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa, ktorú poskytuje štát prostredníctvom Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny (aj ako „MPSVaR“) a možno ju poskytnúť na zabezpečenie obeda a iného jedla dieťaťa v materskej škole (ďalej len „MŠ“), v základnej škole (ďalej len „ZŠ“) a v strednej škole (ďalej len „SŠ“). Cieľom poskytnutia dotácie na stravu je najmä podpora výchovy detí k zdravým stravovacím návykom, ako aj finančné odbremenenie rodičov detí od platenia úhrady za stravu. Uvedená rozpočtová položka bude počas r. 2026 upravená na základe oznámenia o poskytnutí dotácie a skutočného plnenia. Podľa zverejnenej informácie na webovej stránke MPSVaR sa dotácia na stravu bude poskytovať aj v roku 2026.

Kapitálový rozpočet (Obec v €)

kategória	Názov	NÁVRH rozpočtu Obce r. 2026	Schválený rozpočet r. 2025	Očakávaná skutočnosť r. 2025
230	Kapitálové príjmy	10 000,00	1 410,00	87 654,16
320	Tuzemské kapitálové granty a transfery	0,00	0,00	0,00

Predpokladané Kapitálové príjmy (rozpočtová položka 230 xxx) v schválenom rozpočte obce na rok 2025 boli prekročené/plnené na 160,86 % oproti schválenému rozpočtu obce na r. 2025. Dôvodom tohto plnenia bola skutočnosť, že Obec Vištuk majetkovoprávne vysporiadala dlhoročné užívanie pozemku bez právneho titulu a to jeho odpredajom (p. Kubišta, kúpna cena 69 960,88 €) a vysporiadala pozemok vo vlastníctve obce pod stavbou vo vlastníctve fyzickej osoby (p. Mariaš, kúpna cena 16 283,28 €). Zároveň sa do plnenia započítala suma rovnajúca sa dvom (2) splátkam kúpnej ceny z predaja pozemku schváleného ešte v r. 2024 (p. Mikletičová, 2x 705,00 €).

V Návrhu rozpočtu obce v roku 2026 sa predpokladá s kapitálovým príjmom vo výške 10 000,00 € a to z predaja pozemkov, na základe doručených žiadostí v roku 2025 a v dvoch (2) prípadoch aj prerokovaných a schválených obecným zastupiteľstvom (jedná sa v jednom (1) prípade o pozemky zastavané stavbou vo vlastníctve žiadateľa, v druhom (2) prípade sa jedná o pozemky, ktoré slúžia ako jediný možný prístup k rodinným domom žiadateľov a v poslednom (tretom) prípade o pozemok situovaný mimo zastavané územie obce).

Finančné operácie (Obec v €)

kategória	Názov	NÁVRH rozpočtu Obce r. 2026	Schválený rozpočet r. 2025	Očakávaná skutočnosť r. 2025
400	Príjmy z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami	2 966 469,70	153 664,70	3 160 613,17
500	Prijaté úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci	0,00	0,00	0,00

Návrh rozpočtu obce na rok 2026 počíta so zapojením finančných prostriedkov na projekt: „Vištuk – ČOV a kanalizácia“ vo výške 2 966 469,70 €. Táto suma sa skladá z prijatej dotácie od Environmentálneho fondu ako poskytovateľa dotácie vo výške 2 936 805,00 € a vyčlenených finančných prostriedkov na spolufinancovanie projektu zo strany obce (jej spoluúčasť vo výške 1%) v sume 29 664,70 € (prijaté Uznesenie č. 07/11/2024 zo dňa 27.11.2024).

ROZPOČET PRÍJMOV v Návrhu rozpočtu na rok 2026 s porovnaním na schválený rozpočet ZŠ s MŠ na rok 2025 a očakávanú skutočnosť roka 2025:

Bežné príjmy (ZŠ s MŠ v €)

kategória	Názov	NÁVRH rozpočtu Obce r. 2026	Schválený rozpočet r. 2025	Očakávaná skutočnosť r. 2025
212	Príjmy z prenajatých priestorov (SZUŠ)	1 300,00	1 200,00	1 100,00
223	Poplatky a platby za predaj tovarov a služieb	53 500,00	53 500,00	44 582,40
242	Úroky z vkladov	0,00	0,00	0,00
292	Ostatné príjmy	0,00	0,00	18 329,42
310	Granty a transfery	0,00	0,00	1 200,00
SUMÁR		54 800,00	54 700,00	65 211,82

Na základe uzatvorenej Nájomnej zmluvy zo dňa 23.05.2025 medzi prenajímateľom (Základná škola s materskou školou, Vištuk č. 44, 900 85 Vištuk) a nájomcom Súkromná základná umelecká škola Báhoň a na základe dohodnutých zmluvných podmienok v predmetnej zmluve bude hradený nájom za prenajaté priestory v budove školy a služby s týmto nájomom súvisiace a to vo výške 130,00 €/mesačne (výnimka počas letných prázdnin (júl a august)). V príjmovej rozpočtovej položke rozpočtu Poplatky a platby za predaj tovarov a služieb (223 xxx) sú rozpočtované finančné prostriedky na základe platného a účinného VZN (platné a účinné v období zostavenia návrhu rozpočtu).

Finančné operácie (ZŠ s MŠ v €)

kategória	Názov	NÁVRH rozpočtu Obce r. 2026	Schválený rozpočet r. 2025	Očakávaná skutočnosť r. 2025
400	Zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov a Iné príjmové operácie	0,00	0,00	50,00

ÚVEROVÁ A SPLATKOVÁ ZAŤAŽENOSŤ OBCE

Obec môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak v zmysle § 17 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov:

- celková suma dlhu obce alebo vyššieho územného celku neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a*
- suma splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov neprekročí v príslušnom rozpočtovom roku 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku obci alebo vyššiemu územnému celku z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu.*

Obec Vištuk je ku dňu spracovania Odborného stanoviska bez úverovej a splátkovej zaťaženia: **Splnenie zákonnej podmienky** v zmysle zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (zdroj: Záverečný účet Obce Vištuk za rok 2024) :

- **odvolávka na výpočet podľa ust. §17 ods. písm. a) 0,00 %,**
- **odvolávka na výpočet podľa ust. §17 ods. písm. b) 0,00 %.**

Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v ust. § 4 ods. 5 ustanovuje, že „rozpočet obce obsahuje aj zámery a ciele, ktoré bude obec realizovať z výdavkov rozpočtu obce“. Ukladá samosprávam uplatňovať moderné metódy tvorby rozpočtu a nové nástroje rozpočtového procesu zamerané na plnenie stanovených cieľov za podmienok efektívneho, hospodárneho, účelného a účinného vynakladania finančných zdrojov, ktoré má obec k dispozícii - tzv. programové rozpočtovanie.

Programový rozpočet Obce Vištuk tvorí 6 programov :

Program 1: PLÁNOVANIE, MANAŽMENT a KONTROLA

Program 2: SLUŽBA OBČANOM

Program 3: ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Program 4: MIESTNE KOMUNIKÁCIE

Program 5: VZDELÁVANIE

Program 6: BEZPEČNOSŤ

Jednotlivé „Programy“ sú rozpracované v textovej a tabuľkovej podobe predkladaného Návrhu rozpočtu obce na rok 2026 a zároveň obsahujú aj jednotlivé podprogramy. Sumarizáciu návrhu výdavkov v rozpočtovom roku 2026 za jednotlivé programy uvádzam nižšie:

ROZPOČET VÝDAVKOV v Návrhu rozpočtu na rok 2026 s porovnaním na schválený rozpočet Obce Vištuk na rok 2025 a očakávanú skutočnosť roka 2025:

PROGRAM	Názov	NÁVRH rozpočtu Obce r. 2026	Schválený rozpočet r. 2025	Očakávaná skutočnosť r. 2025
Program 1	PLÁNOVANIE, MANAŽMENT a KONTROLA	293 607,06	288 470,00	425 538,07
Program 2	SLUŽBA OBČANOM	219 608,25	283 940,00	192 900,74
Program 3	ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	3 039 750,34	100 874,70	93 270,69
Program 4	MIESTNE KOMUNIKÁCIE	11 559,92	33 470,00	30 129,92
Program 5	VZDELÁVANIE	860 014,00	832 970,00	1 119 581,11
Program 6	BEZPEČNOSŤ	2 610,00	2 610,00	2 211,00

Zabezpečenie financovania všetkých oblastí života a potrieb obyvateľov obce, v súlade s kompetenciami určenými zákonom č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, ktoré sú hlavným cieľom Návrhu rozpočtu obce na rok 2026, môžu ohroziť rôzne riziká na jeho príjmovej ako aj výdavkovej strane. Najvýznamnejšie riziko spočíva v externých faktoroch, ktoré nemôže obec ovplyvniť, a tým je najmä bezpečnostná situácia na Ukrajine a na Blízkom východe a z toho vyplývajúca vysoká miera neistoty budúceho makroekonomického vývoja. Plánované príjmy v predloženom Návrhu rozpočtu obce na rok 2026 pokrývajú plánované výdavky bez vytvorenia významnej rezervy.

K rizikám na príjmovej strane Návrhu rozpočtu obce na rok 2026 patrí najmä:

- nepriaznivý ekonomický vývoj spojený s nižším výberom dane z príjmov fyzických osôb, ktorá tvorí hlavný zdroj vlastných príjmov obce, čo môže byť hlavným dôvodom nenačnenia prognózy Rady pre rozpočtovú zodpovednosť,
- nestálosť cien v energetike (napr. zmena cien sa však môže týkať distribučných sadzieb),
- konsolidácia verejných financií, ktorá môže negatívne ovplyvniť aj možnosť uchádzať sa o čerpanie finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu,
- možné je očakávať výdavkové škrty na štátnej úrovni – uvedené sa môže nepriamym spôsobom dotknúť aj samospráv (napríklad pri financovaní úloh, ktoré sa spolufinancujú, či participujú so štátom),
- rizikom sa môže javiť aj nenačnenie vlastných bežných príjmov (daňových i nedaňových).

K rizikám na strane výdavkov Návrhu rozpočtu obce na rok 2026 patrí najmä:

- nutnosť dofinancovania výdavkov školy a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti obce z rozpočtu obce (jedná sa o bežné výdavky),
- zákonné zvýšenie miezd pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov v školstve o 5 % + 2 % a to od 1.1.2026, ktoré aktuálne nie je zohľadnené v Návrhu rozpočtu obce na rok 2026 (presný normatív bude zverejnený začiatkom roka 2026 ako aj miera financovania zo strany štátu, z uvedeného dôvodu je vhodné počítať s možným výdavkom z rozpočtu obce),
- zvýšené výdavky na náhrady miezd pri predĺženom období PN zo strany zamestnávateľa (zamestnávateľ bude hradiť náhradu príjmu počas prvých 14 dní práceneschopnosti a Sociálna poisťovňa začne vyplácať nemocenské až od 15 dňa),

- návrh konsolidačných - legislatívnych opatrení Vlády Slovenskej republiky, ktoré môžu spôsobiť nárast bežných výdavkov obce, tzv. zvyšujúci sa trend cien za poskytované tovary a služby.

Z hľadiska rozpočtového riadenia odporúčam:

- prehodnotenie priorít obce hrađených z bežných výdavkov, ktoré nespádajú do kategórie nevyhnutných s cieľom zabezpečiť rezervný mechanizmus na krytie neočakávaných výdavkov (napr. možnosť zváženía výšky poskytovaných dotácií z rozpočtu obce, príspevku na stravovanie pre dôchodcov, príspevku pri narodení dieťaťa či príspevku jubilujúcim občanom,...),
- vzhľadom na charakter predloženého Návrhu rozpočtu obce na rok 2026, sa javí viac ako pravdepodobné, že využitie návratných zdrojov financovania bude v určitom rozsahu nevyhnutné na zabezpečenie realizácie investičných a rozvojových zámerov obce,
- odporúčam využiť len takú výšku úverového rámca (v prípade potreby a nevyhnutnosti prijatia úveru v roku 2026), ktorá je potrebná na zabezpečenie spolufinancovania projektov a realizáciu nevyhnutných (prípadne už pripravených), akcií či projektov,
- dodržiavať zásadu opatrnosti, dôsledne dodržiavať rozpočtovú rovnováhu a pri nenaplnení príjmov v plánovanej výške regulovať čerpanie výdavkov,
- dôsledne dodržiavať zákon o finančnej kontrole a audite ako účinný nástroj k zabezpečeniu hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti pri používaní alebo poskytovaní verejných prostriedkov na všetkých stupňoch riadenia,
- efektívne a systematicky vymáhať všetky druhy nedoplatkov obce (daňové aj nedaňové) s využitím všetkých právnych nástrojov,
- prioritou obce musí zostať zabezpečenie vyrovnanosti bežného rozpočtu a udržanie finančnej stability obce,
- rozpočtová disciplína musí byť zabezpečená zo strany všetkých subjektov, ktoré sú zapojené do rozpočtového procesu (vrátane ZŠ s MŠ),
- všetky subjekty zapojené do rozpočtu sú povinné pri používaní verejných prostriedkov zachovávať hospodárnosť, efektívnosť, účelovosť a účinnosť ich použitia.

Pre udržateľnosť a konzistentnosť navrhovaného rozpočtu obce bude nevyhnutné zodpovedne pristupovať k plneniu bežných príjmov ako aj k čerpaniu prostriedkov v súlade s jednotlivými programami, podprogramami, projektami, zámermi a cieľmi zo strany všetkých subjektov, ktoré na rozpočte participujú.

2. ZHRNUTIE

Návrh rozpočtu Obce Vištuk na rok 2026 s výhľadom na roky 2027 - 2028 je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, taktiež v súlade so všeobecne záväznými nariadeniami Obce Vištuk. Konštatujem, že Návrh rozpočtu obce je spracovaný v požadovanej štruktúre.

Návrh rozpočtu obce na rok 2026 je spracovaný transparentne, zohľadňuje príslušné ust. Čl.9 ods.1 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti v znení neskorších predpisov, nakoľko predložený Návrh rozpočtu obce bol zostavený výhľadovo na tri rozpočtové roky, pričom jeho súčasťou je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok 2025, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka 2025 (je predpoklad ešte miernej úpravy k 31.12.) a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky, t.j. za roky 2023 a 2024.

V súlade s ust. § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov bol Návrh rozpočtu obce na rok 2026 s výhľadom na roky 2027 - 2028 zverejnený spôsobom obvyklým (na úradnej tabuli obce, webovom sídle obce (www.vistuk.sk) a na Centrálnej elektronickej úradnej tabuli (www.cuet.slovensko.sk) v zákonom stanovenej lehote.

Návrh rozpočtu obce je zostavený v súlade s ust. § 9 a §10 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zohľadňuje ustanovenia aj ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov Sloven-

skej republiky. Takto zostavený Návrh rozpočtu obce na rok 2026 zabezpečuje financovanie základných funkcií samosprávy a preneseného výkonu štátnej správy za predpokladu dôsledného rešpektovania právnych predpisov.

Návrh rozpočtu Obce Vištuk na rok 2026 je v zmysle ust. §10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov **zostavený ako prebytkový vo výške vyčísleného prebytku hospodárenia obce + 10 000,00 €**,

- s celkovými rozpočtovanými príjmami 4 437 149,57 €
- s celkovými rozpočtovanými výdavkami 4 427 149,57 €

2.1. ZÁVER – výroková časť

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti v predloženom Odbornom stanovisku **odporúčam** Obecnému zastupiteľstvu vo Vištuku

- predložené Stanovisko hlavnej kontrolórky obce k Návrhu rozpočtu Obce Vištuk na roky 2026 – 2028 **z o b r a ť n a v e d o m i e**,
- predložený Návrh rozpočtu Obce Vištuk na rok 2026 **s c h v á l i ť**,
- predložený Návrh viacročného rozpočtu Obce Vištuk na roky 2027 – 2028 vrátane jeho programov **z o b r a ť n a v e d o m i e**.

Vo Vištuku, dňa 13.11.2025

Mgr. Renáta Fabiankovičová, v.r.
hlavná kontrolórka obce Vištuk